

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

צה.

עין משפט נר מצוה

ז' א"מ פ"ט מהל' גזילה
הל' ז' ופכ"א מהלכות
גזילה הלכה א' סג' ע"ג
ע"ג טו"ש פ"ט ח"מ ס' ש"ב
ט"ז פ"ט א'
י"ב ב' מ"י וסג' ט"ז ט"ז
ש"ע ח"מ ט"ז ש"ב ט"ז א'
ו"ק קטו פ"ט א'
י"ב ג' מ"י פ"ט מהל'
אישות הלכ' י"ז סג' ט
ע"ג ח"מ טו"ש פ"ט ח"מ ס'
ק"ד ספ"ק ד'
ב' ד' מ"י פ"ט מהלכות
גזילה ופכ"א מהלכות
גזילה הלכה א' סג' ע"ג
טו"ש פ"ט ח"מ ס' ש"ב
ט"ז פ"ט א'

כאן בגזילה קיימת. תימה רועים מאי גולה קיימת איכא וי"ל
דאיירי ברעוה בהמה של אחרים וגנב מהן גזיה וחלב ולא
משום דחשוד להרעות בשדות של אחרים לכיון שאין הבהמה שלו
אין אדם חוטא ולא לו כדלמחר צפרק קמח דבצא מניעא (דף ה:):

© Masan Publishers. No commercial use allowed.

משלם דמי פרה העומדת
ל"א. (ט) וכל שצמ
שמעט גולה עד שתלאו לגולן:
חמשה גובין מן המחוררין.
לע"ג דתנא מנינא תנא

ושייר הני דתנן דהניקין (גיטין דף
מח: ושם י:): אין מויליין למוון האשה
והצנות מנכסים משועבדים מפני
מיקון העולם והסם נמי שייר המקבל
עליו לזון בן אשתו וצמ אשתו וגט
חוב שאין צו אחריות ומהכא קשה
לשמואל דלמחר צפ"ק דב"מ (דף יב.)
אומר היה ר"מ שטר חוב שאין צו
אחריות נכסים אין גובה לא מנכסים
משועבדים ולא מזני חורין והכא
משמע דגבי מזני חורין ומיניה בללא
הכי איתומצ שמואל התם מצרייתא
אחריתא ויש לדחות דשמואל הוא
מפרש שאין צו אחריות היינו שמפרש
שלא קבל עליו אחריות והא דמוקי
לה הכא כ"מ משום דלכאורה

כוותיה אמאי:
מאן שמעת ליה דאמר אהריות
לא מעות סופר ב'. וא"ת [ב]
בלאו האי טעמא ה"מ למפרך מאן
שמעת ליה דקנים ר"מ וש"מ דבשוגג
קנים ואז לא הוה לר"מ לתמי
קיימא אלא ממני דהניקין (גיטין דף
מח: ושם י:): אין מויליין לאכילת פירות
וי"ל דמכא זה לא ה"מ לאכילת פירות
כ"מ דהא רבי יהודה נמי מליין
למימר דקנים לרצ וצד דלמחר לרבי
יהודה שצמ שעל גבי הגזילה הו'
דגזול לע"ג דנשתנית ע"י כגון נטעה
או נטערה אלל גולן והאי שצמ
שהשצית הלוקח היינו נמי שצמ שעל
גבי הגולה ויקנסו צו ר' יהודה כמו
זההיא דלקמן (ע"ב) לרצ וצד ואע"ג
דכי נוקי לה נמי כרבי יהודה אכתי
מני לאכילת פירות דהא ר' יהודה דלא
קנים ליה כולי האי קנים בשצמ זה
ע"ג דקרקע ר"מ דקנים טפי ליה
כ"ש מכל מקום טפי ניחא ליה
לאכילת פירות מ"מ מאיר גופיה ר"י:

דאחא בע"א ארעא ושק"א ארעא
ושבחה ש"מ בשוגג נמי

קנים. ה"מ לשנויי דבשצמ היתר על
היציאה מיירי דההוא לא הוה קנס
דכיון דקרקע אין גגולת ברשותיה
דמריה אשצחיה ולא דמי למטלטלי
ואפילו לשמואל דלמחר צפ"ק
דב"מ (דף יד: ושם י:): ללוקח מוגזול
לית ליה שצחא איכא לאוקמי כגון
שקנו מינדו כדלמחר התם אלל דבלאו
הכי משני ספיר [א] אלל ליכא למימר
דסתם שצמ משמע הכל צין כנגד
היציאה צין מה שיתר על היציאה דהא
התם גבי פלוגתא דרצ ושמואל צנוכר
שדה תצירו ונמלאת שאינה שלו

דפליגי אס יש לו שצמ אס לאו היינו ע"כ בשצמ היתר על היציאה דלייאה למה לא יכול מן הגזול מי גרע מיווד בשדה חצירו שלא ברשות ועוד
דעדיפא מינייה משניין צפ" מ"י שמת (ב"ב דף קמ: ושם י:): מאי שצמ חצי שצמ ומיניה המקשה ודאי ס"ד דטריף כל השצמ אף שכנגד היציאה ולפי סברתו
הא דתניא צפ"ק דב"מ (דף טו: ושם י:): אס השצמ יומר על היציאה נוטל השצמ מצעל הקרקע והיציאה מצ"ח ואוקמינן בגזול וגזול לא אחיא כ"י
מאיר דל"מ אפי' יציאה מוגזול לית ליה משום דקנים א"י יש לחלק דהתם איירי בלא ידע שהיא גזולה דבשוגג כי האי לא קנים:
דלימא

למהיר (בתבות ר"ב). והמקבל עליו לזון בן אשתו וצמ אשתו. אף הוא אין גובה מן המשועבדים. לפי שאין קניין ואין
מכוסים, והא דתנן דהנשא (כמותות ק"א): והיא מומת מנכסים משועבדין מפני שהיא כפולת חוב, מוקמינן לה התם בשצמ לה
מיה, דסתם קנין לכמינה עומד (שם ט"ז).

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דנייה שויה רבנן דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צנייה: משלם אוסא ואס
גזויהו (ג). כל מה שנטל ממנה ומה
שהשציתה: גזילה חזרה צנייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירה
והדר משלם דמי גזויה ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם ליתא למאן דלמחר
כל הגולנים צניר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסף. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צנתי פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דממעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"י איכא'
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צנייה ואינה גגולת לקנות גזולן
צנייה ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מוגזול והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:
פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת

גיטין (דף מח: ושם י:): אין מויליין לאכילת
פירות ולשצמ קרקעות מנכסים
משועבדים מפני מיקון העולם הפסד
לקוחות. אכילת פירות ושצמ קרקעו'
מפרש להו צנייה אוחזין (ב"מ ד' י:):
גע חוב. שטר חוב: שאין צו אחריות.
שלא שצמ עבד לו ליה שצמ הלואה
את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי
אחריו לך לפרוע מלוה זה: לאו
טעום סופר הוא. ואינו גובה מנכסי'
משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם
המלוה מעותיו בלא שעבוד נכסי
לוה והסופר טעה ולא כתב צו
אחריות אלל דוקא אוליין צמר
שטר: רבי מאיר. צנייה אוחזין
(שם דף י:): מלא שטר חוב אין צהן
אחריות נכסים יחזיר לפי שאין צ"ד
נפרעין מהן: כשהוא גובה.
הלוקח חוזר על הגולן שהגזול צא
ונוטל שדהו כמות שהוא הלוקח
חוזר על הגולן שמכרה לו צאחריות:
גובה

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דנייה שויה רבנן דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צנייה: משלם אוסא ואס
גזויהו (ג). כל מה שנטל ממנה ומה
שהשציתה: גזילה חזרה צנייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירה
והדר משלם דמי גזויה ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם ליתא למאן דלמחר
כל הגולנים צניר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסף. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צנתי פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דממעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"י איכא'
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צנייה ואינה גגולת לקנות גזולן
צנייה ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מוגזול והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:
פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת

גיטין (דף מח: ושם י:): אין מויליין לאכילת
פירות ולשצמ קרקעות מנכסים
משועבדים מפני מיקון העולם הפסד
לקוחות. אכילת פירות ושצמ קרקעו'
מפרש להו צנייה אוחזין (ב"מ ד' י:):
גע חוב. שטר חוב: שאין צו אחריות.
שלא שצמ עבד לו ליה שצמ הלואה
את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי
אחריו לך לפרוע מלוה זה: לאו
טעום סופר הוא. ואינו גובה מנכסי'
משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם
המלוה מעותיו בלא שעבוד נכסי
לוה והסופר טעה ולא כתב צו
אחריות אלל דוקא אוליין צמר
שטר: רבי מאיר. צנייה אוחזין
(שם דף י:): מלא שטר חוב אין צהן
אחריות נכסים יחזיר לפי שאין צ"ד
נפרעין מהן: כשהוא גובה.
הלוקח חוזר על הגולן שהגזול צא
ונוטל שדהו כמות שהוא הלוקח
חוזר על הגולן שמכרה לו צאחריות:
גובה

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דנייה שויה רבנן דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צנייה: משלם אוסא ואס
גזויהו (ג). כל מה שנטל ממנה ומה
שהשציתה: גזילה חזרה צנייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירה
והדר משלם דמי גזויה ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם ליתא למאן דלמחר
כל הגולנים צניר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסף. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צנתי פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דממעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"י איכא'
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צנייה ואינה גגולת לקנות גזולן
צנייה ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מוגזול והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:
פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת

גיטין (דף מח: ושם י:): אין מויליין לאכילת
פירות ולשצמ קרקעות מנכסים
משועבדים מפני מיקון העולם הפסד
לקוחות. אכילת פירות ושצמ קרקעו'
מפרש להו צנייה אוחזין (ב"מ ד' י:):
גע חוב. שטר חוב: שאין צו אחריות.
שלא שצמ עבד לו ליה שצמ הלואה
את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי
אחריו לך לפרוע מלוה זה: לאו
טעום סופר הוא. ואינו גובה מנכסי'
משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם
המלוה מעותיו בלא שעבוד נכסי
לוה והסופר טעה ולא כתב צו
אחריות אלל דוקא אוליין צמר
שטר: רבי מאיר. צנייה אוחזין
(שם דף י:): מלא שטר חוב אין צהן
אחריות נכסים יחזיר לפי שאין צ"ד
נפרעין מהן: כשהוא גובה.
הלוקח חוזר על הגולן שהגזול צא
ונוטל שדהו כמות שהוא הלוקח
חוזר על הגולן שמכרה לו צאחריות:
גובה

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דנייה שויה רבנן דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צנייה: משלם אוסא ואס
גזויהו (ג). כל מה שנטל ממנה ומה
שהשציתה: גזילה חזרה צנייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירה
והדר משלם דמי גזויה ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם ליתא למאן דלמחר
כל הגולנים צניר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסף. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צנתי פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דממעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"י איכא'
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צנייה ואינה גגולת לקנות גזולן
צנייה ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מוגזול והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:
פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דנייה שויה רבנן דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צנייה: משלם אוסא ואס
גזויהו (ג). כל מה שנטל ממנה ומה
שהשציתה: גזילה חזרה צנייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירה
והדר משלם דמי גזויה ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם ליתא למאן דלמחר
כל הגולנים צניר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסף. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צנתי פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דממעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"י איכא'
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צנייה ואינה גגולת לקנות גזולן
צנייה ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מוגזול והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:
פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת